

Vergaderjaar 2000–2001

22 112

Ontwerprichtlijnen Europese Commissie

Nr. 177

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 december 2000

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2820/98 van de Raad houdende toepassing, voor de periode van 1 juli 1999 tot en met 31 december 2001 van een meerejarenschema van *algemene tariefpreferenties*, teneinde de douanefreestelling zonder enige kwantitatieve beperking uit te breiden tot producten van oorsprong uit de *minst ontwikkelde landen*
2. Mededeling van de Commissie: De *olievoorziening van de Europese Unie*
3. Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de oprichting van een *Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken*

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. A. Benschop

Titel:

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2820/98 van de Raad houdende toepassing, voor de periode van 1 juli 1999 tot en met 31 december 2001 van een meerjarenschema van algemene tariefpreferenties, teneinde de douanevrijstelling zonder enige kwantitatieve beperking uit te breiden tot producten van oorsprong uit de minst ontwikkelde landen

Datum Raadsdocument: 13 oktober 2000
Nr. Raadsdocument: 12 335/00 SPG 4 WTO 113
Nr. Commissiedocument: COM(2000) 561 definitief
Eerstverantwoordelijke ministerie: EZ i.o.m. BZ/OS, LNV, FIN

Behandelingstraject in Brussel: Besluitvorming in de Algemene Raad

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

Vermoedelijk bedragen de gedeerde inkomsten aan douanerechten voor de EG-begroting op jaarbasis ongeveer 7 miljoen Euro.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie stelt voor de douanerechten voor producten van oorsprong uit de Minst Ontwikkelde Landen (MOL's) geheel te schorsen, met uitzondering van producten die vallen onder Hoofdstuk 93 van het gemeenschappelijke douanetarief (wapens en munitie). De douanerechten met betrekking tot de posten 0803 00 19 (bananen), 1006 (rijst) en 1701 (suiker) worden geleidelijk afgeschaft over een periode van drie jaar met ingang van 1 januari 2001 volgens het volgende schema:

- per 1/1/2001: verlaging van het geldende douanerecht met 20%;
- per 1/1/2002: verlaging van het geldende douanerecht met 50%;
- per 1/1/2003: verlaging van het geldende douanerecht met 80%.

Achtergrond

De Gemeenschap heeft zich in WTO-verband gecommitteerd aan bevordering van de vrije markttoegang van producten afkomstig uit de MOL's, teneinde de marginalisering van deze landen in de wereldhandel tegen te gaan. Dit streven is vastgelegd in het Actieplan van de WTO dat op de WTO-ministeriële van Singapore (1996) is vastgesteld. Hierin is aanbevolen dat de geïndustrialiseerde landen op autonome grondslag een vrijstelling van rechten toekennen voor producten van oorsprong uit de MOL's.

Dit heeft geleid tot het besluit van de Raad op 2 juni 1997 om in een eerste stadium aan de niet-ACS-MOL's (MOL's die geen lid waren van het Verdrag van Lomé) markttoegangsvoordelen toe te kennen die gelijkwaardig zijn aan die welke de ACS-MOL's op dat moment genoten. Tegelijkertijd is besloten op middellange termijn vrije markttoegang toe te kennen voor praktisch alle («essentially all») producten afkomstig uit de MOL's. Voor de meer lange termijn is vastgelegd dat de EU streeft naar een «geconsolideerde» preferentiële regeling voor de MOL's, als verplichting voor alle WTO-leden. Een dergelijke consolidering houdt in dat de preferenties omgezet worden in een recht voor de MOL's op vrije markttoegang (voor onbepaalde tijd), anders dan bij het APS, waarbij deze preferenties eenzijdig opgezegd kunnen worden.

Na de mislukte WTO-Ministeriële van Seattle (1999) is de roep om concretisering van het voornemen van de Gemeenschap tot verruiming van de markttoegang voor de MOL's toegenomen. Het onderhavige voorstel geeft hier invulling aan.

Rechtsbasis van het voorstel: Art. 133 (EEG)

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. De exclusieve bevoegdheid voor handelspolitieke maatregelen als de onderhavige berust bij de EG. Bedoelde handelspreferenties kunnen alleen in communautair kader worden verleend.

Nederlandse belangen:

Nederland hecht sterk aan de integratie van ontwikkelingslanden en m.n. de MOL's in de wereldeconomie. De groeiende marginalisering van de MOL's in de wereldhandel is voorwerp van grote zorg. Verbeterde markt-toegang schept perspectieven voor binnenlandse en buitenlandse investeerders in de MOL's en draagt mitsdien bij aan vergroting van de productieve werkgelegenheid in de MOL's en aan vergrote export-opbrengsten. Dit laatste is weer essentieel voor de MOL's om hun buitenlandse schuldenlast beheersbaar te houden.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG) n.v.t.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure: EP wordt op basis van art. 133 EG verdrag geïnformeerd.

Fiche 2: Olievoorziening EU

Titel:

Mededeling van de Commissie: De olievoorziening van de Europese Unie

<i>Datum raadsdocument:</i>	17 oktober 2000
<i>Nr. Raadsdocument:</i>	12 349/00
<i>Nr. Commissie-document:</i>	COM (2000) 631 def.
<i>Eerstverantwoordelijke Ministerie:</i>	EZ i.o.m. BZ, FIN, V&W

Behandelingstraject in Brussel:

Het stuk is reeds aan de orde geweest op de Algemene Raad van 9/10 oktober en de informele top van Biarritz. Inhoudelijk zullen de onderwerpen worden meegenomen in het binnenkort te verschijnen Groenboek van de Commissie over de voorzieningszekerheid van energie.

Consequenties voor EG-begroting in EURO per jaar: n.v.t.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In het licht van de sterk gestegen olieprijs in de afgelopen periode en de daarmee gepaard gaande maatschappelijke onrust heeft de Commissie in dit stuk op een rijtje gezet wat de stand van zaken is op de oliemarkt en welke maatregelen op korte en langere termijn zijn te nemen:

- A. Producenten-consumenten dialoog te continueren.
- B. Concurrentie op de olietailmarkt verbeteren
- C. Inzet van belasting instrumenten (accijnzen, BTW) vermijden
- D. Substitutie naar andere energiedragers dan olie, waaronder duurzame energie bevorderen
- E. Maatregelen in de Transportsector (Binnenkort verschijnt *White paper on Transport*)
- F. Afhankelijkheid olie verminderen (onder andere efficiency-verbeteringen)
- G. Binnenkort verschijnt er een Groenboek over de voorzieningszekerheid van energie, mede in relatie tot de uitbreiding van de EU, de groeiende energieafhankelijkheid, en milieu

Rechtsbasis van het voorstel: Geen

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Het waarborgen van de EU-voorzieningszekerheid en aanpak van de mondiale milieuproblematiek zijn gebaat bij een zo hoog mogelijk «aggregatieniveau» van waaruit de activiteiten worden ondernomen. De communautaire aanpak heeft in zoverre zeker een meerwaarde. De in de toekomst voor te stellen maatregelen moeten uiteraard afzonderlijk getoetst worden op subsidiariteit en proportionaliteit.

Nederlandse belangen

NL hecht belang aan een zo breed mogelijk ingevuld en gedragen oliecrisisbeleid op EU niveau, zodat grensverschillen tot een minimum beperkt kunnen worden.

Consequenties voor de nationale regelgeving en beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG): geen

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Het betreft een mededeling. In dit stadium nog niet van toepassing.

Fiche 3: Netwerk burgerlijke en handelszaken

Titel:

Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken

<i>Datum Raadsdocument:</i>	26 september 2000
<i>nr. Raadsdocument:</i>	COM (2000) 592 2000/0240 CNS
<i>nr. Commissiedocument:</i>	11 547/00
<i>Eerstverantwoordelijke ministerie:</i>	JUST i.o.m. BZ

Behandelingstraject in Brussel: Comité voor Burgerlijk recht.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

De voorlopige raming bedraagt 0,155 M€ per jaar in jaar N, (voorbereidende fase), 0,56 M€ in het jaar N+1 (aanloopfase) 0,46 M€ in de jaren N+2 en volgende (operationele fase). Dit valt onder begrotingslijn B5-820 in deel B van de EG-begroting.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In het actieplan van de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998 en in de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 wordt gesproken over de oprichting van een Europees justitieel netwerk voor burgerlijke en handelszaken en een informatiesysteem voor de burgers dat wordt beheerd door een netwerk van nationale instanties. Het eerste aspect wordt thans gepresenteerd in de vorm van een (voorstel voor een) beschikking van de Raad. Directe toegang tot het netwerk ten behoeve van burgers is in de komende fase van aanloop en oprichting nog niet haalbaar, maar wordt wel als een wenselijke volgende stap gezien. Het netwerk moet volgens artikel 2 gaan bestaan uit:

- centrale contactpunten die door de lidstaten worden aangewezen;
- centrale justitiële autoriteiten;
- zogenaamde verbindingsmagistraten (contactrechters).

Het netwerk kan in belangrijke mate in virtuele vorm worden aangeboden.

Doelstelling van het voorstel is dat burgers en bedrijven in grensoverschrijdende burgerlijke en handelszaken niet worden verhinderd of ontmoedigd om hun rechten te verwezenlijken op grond van de onderlinge onverenigbaarheid of de complexiteit van de rechtsstelsels van de lidstaten. In een gemeenschappelijke markt zullen die contacten steeds intensiever worden. Met het oog daarop zal de justitiële samenwerking

tussen de lidstaten in burgerlijke en handelszaken moeten worden verbeterd en de toegang tot de rechter in een andere lidstaat moeten worden vergemakkelijkt. Een Europees justitieel samenwerkings- en informatienetwerk zal daaraan een bijdrage moeten leveren.

Rechtsbasis van het voorstel:

Het voorstel is een uitvloeisel van de Europese Top in Tampere, waar geconcludeerd werd dat het wenselijk is teneinde een ware Europese rechtsruimte te bevorderen om een gemakkelijk toegankelijk justitieel informatiesysteem in te stellen dat wordt onderhouden en bijgewerkt door een netwerk van bevoegde nationale autoriteiten. Rechtsbasis is artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (handhaving en ontwikkeling van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid) juncto de artikelen 61 sub c en 65 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (geleidelijke totstandbrenging van de vrije rechtsruimte door justitiele samenwerkingsmaatregelen, en afschaffing van belemmeringen voor de goede werking van civielrechtelijke procedures).

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

De beschikking is vanuit deze criteria positief te beoordelen. Niet valt in te zien hoe de doelstellingen van deze beschikking evengoed of beter door de lidstaten zelf zou kunnen worden verwezenlijkt. De belangen van een verbeterde samenwerking tussen de justitiele autoriteiten van de lidstaten en de versoepeling van de toegang tot de buitenlandse rechter worden op communautair niveau effectiever gediend, gezien het grensoverschrijdend karakter en gezien de belemmeringen die de verscheidenheid aan rechtstelsels opwerpen voor de verwezenlijking van rechten van burgers en bedrijven. Aannemelijk is dat de beschikking niet verder gaat dan voor de doelstelling van de beschikking – een meer optimale informatie-uitwisseling tussen lidstaten en bepaalde belanghebbenden, en op termijn ook ten behoeve van burgers en bedrijven – noodzakelijk. De beschikking is niet bijzonder gedetailleerd en laat de nodige ruimte voor uitvoeringsmodaliteiten. Met een minder vergaand voorstel tot uitwerking van de Tampere-conclusies had niet kunnen worden volstaan, wil men niet het gevaar lopen van een grote vrijblijvendheid. De handhaafbaarheid lijkt verzekerd doordat het netwerk grotendeels bestaat uit de nationale justitiele autoriteiten zelf en door middel van de vijfjaarlijkse evaluaties. De verwachting bestaat dat een verbeterde informatieuitwisseling fraudegevoeligheid van verkokerde nationale regelingen kan tegengaan, bijvoorbeeld op het terrein van de bestuurdersaansprakelijkheid. Privacyaspecten bij de hier bedoelde samenwerking tussen de justitiele autoriteiten verdienen op zich de aandacht, maar worden bestreken door de afzonderlijke EU- richtlijnen op dat terrein.

Nederlandse belangen:

Nederland kan het belang onderschrijven van een verbeterde onderlinge informatieuitwisseling door de nationale justitiele instanties. Datzelfde geldt voor het wegnemen van belemmeringen om aanspraken ook tegenover een buitenlandse rechter geldend te maken.

- De taakomschrijving van het netwerk laat echter nog aan duidelijkheid te wensen over. Indien het op termijn de bedoeling is om ook meer inhoudelijke informatie te verstrekken aan burgers en bedrijven, heeft Nederland met andere delegaties gewezen op de grote belangen die op het spel staan bij dit soort informatie, de complexiteit van de inlichtingen omtrent verschillende rechtstelsels, de noodzaak dat de verstrekte informatie juist en volledig en up-to-date is, en op het risico dat de overheid aansprakelijk kan worden gehouden indien de verstrekte informatie om welke reden dan ook niet correct blijkt te zijn. De strikte overheidsaansprakelijkheid die de Nederlandse rechter hanteert, maakt dit tot een punt van bijzondere aandacht.

- Met het VK en Duitsland heeft Nederland er daarnaast sterk op aangedrongen om een duidelijker verband te leggen met het (parallel in ontwikkeling zijnde) Europees buitengerechtelijk informatienetwerk, dat wil zeggen een netwerk van minnelijke geschillenbeslechtinginstanties.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG): n.v.t.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure: Raadpleging.